

Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

WSPÓŁCZESNE ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA

CZEŚĆ DRUGA

Redakcja naukowa
Zbigniew Ciekanowski

Biała Podlaska 2021

Wydawca:
Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Recenzenci:
prof. dr hab. inż. Leszek Elak
prof. dr hab. inż. Jarosław Wołęjszo

© Copyright by Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

ISBN 978-83-64881-77-0

Nakład: 150 egz.
Liczba arkuszy wydawniczych: 19

Wydawnictwo Państwowej Szkoły Wyższej
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
ul. Sidorska 95/97, 21-500 Biała Podlaska
www.pswbp.pl

Skład, druk, projekt okładki:
Agencja Reklamowa TOP, ul. Toruńska 148, 87-800 Włocławek
tel.: 54 423 20 40, fax: 54 423 20 80, www.agencjatop.pl

Spis treści

WPROWADZENIE do części drugiej.....	5
Henryk Wyrębek, Stanisław Krysiński, Wisława Załoga SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.....	7
Henryk Wyrębek, Robert Zakrzewski, Wisława Załoga ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA	23
Yury Pauliuchuk, Nadezhda Psareva, Zbigniew Ciekankowski BEZPIECZEŃSTWO EKONOMICZNE PAŃSTWA	35
Karol Zygo, Tomasz Skupień, Tadeusz Nastarowicz WSPÓŁCZESNE ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO	53
Julia Nowicka, Krzysztof Staroń, Katarzyna Staroń EPIDEMIE I PANDEMIE JAKO ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO	64
Jerzy Bertrandt PANDEMIA COVID 19 – WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE, BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	86
Henryk Wyrębek, Beata Błażejewska, Robert Zakrzewski MIGRACJE ZAGROŻENIEM BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA	109
Dariusz Brądkiewicz MIGRACJA DO POLSKI W DRUGIEJ DEKADZIE XXI WIEKU – SKALA ZJAWISKA I ZAGROŻENIA.....	126
Ilona Marta Piotrowska-Michalak, Krzysztof Rejman ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA KULTUROWEGO WYNIKAJĄCE Z KRYZYSU WARTOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKICH – PRÓBA IDENTYFIKACJI	140
Julia Nowicka, Hanna Elak, Zbigniew Ciekankowski BEZPIECZEŃSTWO JAKO KATEGORIA FUNKCJONOWANIA PAŃSTWA.....	157
Lana Dalinczuk ANALIZA WYWIADOWCZA JAKO WAŻNY ELEMENT BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO	176
Wiesław Barszczewski, Zbigniew Ciekankowski FUNDAMENTALIZM I EKSTREMIZM JAKO PODSTAWY TERRORYZMU ISLAMSKIEGO.....	184

Robert Maciejczyk PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM PRZESTĘPCZOŚCIĄ POSPOLITĄ DLA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	195
Sławomir Tomaszewski DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I ICH WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	213
Wiesław Barszczewski ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO – WYPADKI W RUCHU DROGOWYM W POLSCE	226
Artur Wysokiński, Patrycja Wysokińska BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI W RUCHU DROGOWYM Z UWZGLĘDNIENIEM OSÓB PROWADZĄCYCH POJAZD BEZ UPRAWNIEŃ	241
Wojciech Pasieczny ŚWIADOMOŚĆ ZAGROŻEŃ W RUCHU DROGOWYM W WYBRANYCH GRUPACH ZAWODOWYCH, A BEPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM W ASPEKCIE BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO PAŃSTWA	256
Renata Stefaniak ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM	268
Zbigniew Piskor BEZPIECZEŃSTWO PORTU LOTNICZEGO	283
Zbigniew Piskor, Henryk Wyrębek, Stanisław Krysiński BEZPIECZEŃSTWO WYKONYWANIA LOTÓW	303
Przemysław Mazurczak WYKORZYSTANIE BOTNETÓW W CYBERPRZESTĘPCZOŚCI. ANALIZA WYBRANYCH PRZYPADKÓW	316
Katarzyna Terpiłowska MANIPULACJA W ŚRODKACH MASOWEGO PRZEKAZU ORAZ JEJ WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA.....	328
Adam Kwiatkowski ZAGROŻENIA GEOPOLITYCZNE REGIONU EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ	343

WPROWADZENIE

do części drugiej

Dynamika, nowe wyzwania i konieczność reagowania na potencjalne lub występujące zdarzenia to kategorie, które są stałymi w odniesieniu do zagadnień bezpieczeństwa. Ponieważ człowiek w cywilizowanym świecie ma prawo do trwania i rozwoju, wydaje się oczywiste, że w ślad za tym może oczekiwać od państwa, że systemowo roztoczy ono ochronę i obronę swoich obywateli w razie zaistnienia takiej potrzeby.

W prezentowanym opracowaniu wytypowani autorzy tekstów starają się znaleźć odpowiedź na nurtujące ich pytania, stąd Czytelnik przyswajając test znajdzie w nim opis i analizę tego jak za pomocą dostępnych sił i środków funkcjonuje system bezpieczeństwa państwa, realizując cele wykrywania, zapobiegania i zwalczania określonych destabilizatorów życia społecznego, gospodarczego, ekologicznego i militarnego. By zrealizować powyższe założenie konieczne jest zrozumienie tego jak postrzegane są zagrożenia. Ponieważ ocena ich skali i siły oddziaływania dokonywana jest przez ludzi, określone podmioty, czasami algorytmy, uwidacznia to już na wstępnym etapie potencjalną różnicę interpretacji ocenianych czynników. By zachować trafność i rzetelność oceny należy korzystać z wielu źródeł informacji, co niestety wydłuża czas identyfikacji i podjęcia adekwatnych decyzji i często jest związane ze świadomością, wiedzą i postawami, oddziałującymi na sądy i opinie. Efekty tych procesów widzimy każdego dnia, podczas analizy np. materiałów informacyjnych dostępnych w różnych środkach masowego przekazu, gdzie często interpretacja i oczekiwane decyzje, choć wszystkie budowane na wartościach dobra narodowego, są odmienne i nierzadko wykluczające się wzajemnie – zależnie od podmiotów je oceniających.

Czas drugiej dekady XXI wieku zdominowany jest przez pandemię, która zintensyfikowała konieczność działań w obszarze bezpieczeństwa zdrowotnego, ekonomicznego i społecznego, gdyż jej skutki w zasadzie dotyczą wszelkiej działalności państw w globalnej, regionalnej i narodowej płaszczyźnie. Nie mogło zabraknąć, zatem odniesień do tej tematyki w prezentowanej publikacji. Czytelnik może poznać genezę i źródła pandemii w ujęciu przeszłych i współczesnych cza-

sów, poznając ich zasięg i mnogość oddziaływań na różne sfery funkcjonowania człowieka w większej zbiorowości. Przybliżono również znaczenie bezpieczeństwa zdrowotnego i żywieniowego jako kategorii, z którą człowiek jest trwale związany w celu zachowania funkcji życiowych. Niewątpliwie ekologia i przemiany społeczne generowane w jej cieniu stanowią coraz częściej kierunek działań w obszarze ustawodawstwa, przedsiębiorczości i percepcji społecznej.

Dostęp do podstawowych dóbr i możliwość rozwoju, wydają się kategoriami oczywistymi, jednak nie wszyscy mogą korzystać z ich funkcjonowania w praktyce. Te braki w zaspokajaniu podstawowych potrzeb generują konieczność szukania lepszych warunków do przetrwania i realizowania zadań rodziny we współczesnym świecie. Stąd wiek XX i XXI w regionie europejskim jest silnie dotknięty zjawiskiem migracji. Ma ona różne źródła i charakter, jednak niewątpliwie stanowi zbiorowy czynnik, na który głównie Europa musi reagować i to wydaje się systemowo, gdyż pojedyncze państwa, jak wskazuje rzeczywistość, nie są w stanie przyjąć tysięcznych fal napływających migrantów. Ich obecność zmienia struktury narodowe i wymusza określenie i realizowanie konkretnej polityki w tym zakresie, co nie jest dla wielu krajów wyzwaniem prostym. Fale migracyjne mogą oddziaływać na jedność kulturową reprezentowaną przez kraje zaangażowane w jej przepływ i dodatkowo mogą one nieść ze sobą obawę przed fundamentalizmem czy ekstremizmem. Omawiane zjawiska angażują, zatem podmioty państwowe odpowiedzialne za monitorowanie i przeciwdziałanie powstającym zagrożeniom, co również jest przedmiotem rozważań prezentowanych w niniejszej publikacji.

Kategoria bezpieczeństwa jako aspekt funkcjonowania państwa jest związana zarówno z czynnikami działającymi z zewnątrz, jak i tymi generowanymi podczas codziennej egzystencji obywateli w czasie pokoju. Stąd Czytelnik podczas lektury tekstu zetknie się z aktualnym ujęciem zagrożeń przestępczości pospolitej i porządku publicznego oraz profilaktyką działań w przestrzeni bezpieczeństwa. Uwzględniając warunki dzisiejszego funkcjonowania odniesiono się także do zagrożeń związanych z mobilnością obywateli, gdyż każdego dnia zagrożenia w tym obszarze pochłaniają setki istnień i ofiar.

Żyjemy również nieustannie narażeni na dezinformację oraz ataki w płaszczyźnie tradycyjnych i nowych mediów, co jako współczesne zagrożenie znalazło także rys w prezentowanej publikacji.

Mimo prób szerokiego ujęcia współczesnych zagrożeń należy zdawać sobie sprawę, że nie wyczerpano poruszanej tematyki, co jest zresztą chyba niemożliwe w odniesieniu do szerokiego przedmiotu badań jaki można wyznaczyć w naukach o bezpieczeństwie. Mimo tego ograniczenia, teoretycy i praktycy tematu, którzy współtworzą niniejszą monografię żywią nadzieję, że Czytelnik znajdzie w treści opracowania wiele interesujących i aktualnych wątków, które wzbogacą dotychczasową wiedzę i postrzeganie wybranych zagadnień.

dr hab. inż. Zbigniew Ciekankowski
redaktor naukowy